

JEREMIÁS 6-10.

Nyissuk ki Bibliánkat Jeremiás könyvének 6. fejezeténél! Jeremiás figyelmezteti az embereket, hogy ítélet vár Jeruzsálemre, mert a nép elfordult Istentől és pogány isteneket kezdett imádni. A 6. fejezetben található üzenet lényegében a 3. fejezet 6. versében kezdődő üzenet folytatása. Itt konkrétan a figyelmeztetés Benjámin törzsének szól. Benjámin aprócska törzs volt, amelynek tagjai közül néhányan Jeruzsálemben élnek. Isten tehát figyelmezteti őket, hogy meneküljenek Jeruzsálemből. *„Benjámin fiai, meneküljétek Jeruzsálemből! Fújjátok meg a kürtöt Tekóában,”* – Tekóá kint a pusztában feküdt, Betlehemem túl, a Holt-tenger irányában. Ez volt tulajdonképpen az utolsó védelmi állás, mielőtt eljutunk arra a sziklás helyre, ahol már csak a havasi kecske él. Tekóából származott Ámósz próféta – *„adjátok vészjelet Bét-Hakkeremben! Mert veszedelem fenyeget észak felől, és nagy romlás”* (1. vers). Isten tehát figyelmeztet, hogy Babilónia pusztulást hoz rájuk. Északról támadnak majd, ahogy levonulnak Szírián keresztül. *„Elpusztítom Sion leányát, a szépet és gyönyörűségest. Pásztorok jönnek ellene nyájaikkal együtt, sátrakat vernek körülötte, legeltet mindegyik, ahol csak éri: - Készüljétek a háborúra ellene, induljatok, vonuljunk föl délben! - Jaj nekünk, mert estére fordult a nap, és nyúlnak már az esteli árnyak! Rajta, vonuljunk föl még az éjjel, pusztítsuk el palotáit!”* (2-5. vers). Sion leányát, Jeruzsálemet tehát egy csodaszép nőhöz hasonlítja, akit az éj leple alatt megtámadnak. *„Mert így szól a Seregek Ura: Vágjátok ki fákat, és emeljétek töltést Jeruzsálem ellen, a büntetésre ítélt város ellen, ahol csupa zsarolt javak vannak!”* (6. vers). A fákat természetesen azért kellett kivágni, hogy faltörő kosokat készíthessenek belőlük, melyekkel betörhetik a kapukat.

Majd Isten a következőképpen, és rendkívül érzékletesen jellemzi Jeruzsálemet: *„Ahogyan frissen tartja vizét a kút, úgy tartja ez frissen gonoszságát”* – ahogy egy forrásból víz fakad, úgy tör elő Jeruzsálemből a bűn – *„Erőszakról és elnyomásról híres, mindenütt betegséget és sebeket látok”* (7. vers). Mivel elfordultak Istentől, eluralkodott az erőszak, a rablás, az elnyomás. Ahogy arról már korábban is beszéltünk, Jeremiást arra hívta el Isten, hogy a figyelemmel kísérje a nép halálát. Jeremiás szeme láttára szenvedett még egyszer utoljára, mielőtt kilehelte a lelkét. Jeremiás szeme láttára taposta őt el Babilon. És a próféta semmit sem tehetett, hogy mindezt megakadályozza. Csak annyit tehetett, hogy kiállt eléjük, figyelmeztette őket, és aztán látta ahogy darabokra hullik minden. Szomorú dolog figyelemmel kísérni egy nemzet halálát! Jeremiás könyvét olvasva láthatjuk az erre utaló jeleket. Jeremiás prófécijája ma is időszerű, hiszen sok olyan dolog történik ma Amerikában, ami akkortájt Júdában. Jeremiás leírja a Júdában uralkodó állapotokat: az utcákon eluralkodott az erőszak, az elnyomás, a fosztogatás - ma Amerikában is megfigyelhető ez az egyre növekvő tendencia. Ugyanazokat az árulkodó jeleket fedezhetjük fel, amelyek Júda bukását is megelőzték.

„Fogadd el a fenytést, Jeruzsálem, különben el kell szakadnom tőled, és sivár, lakatlan földdé tesznek! Így szól a Seregek ÚR-a: Az utolsó szemig szedd meg, mint a szőlőt, Izráel maradékát, tedd rájuk kezedet, mint a szüretelő a vesszőkre!” (8-9. vers). Jeruzsálem gyümölcsét is az utolsó szemig lecsipegetik majd – semmije sem marad. „Kinek mondjam el, kit hívjak tanúnak, hogy hallják? Körülmetéletlen a fülük, nem tudnak figyelni. Gyalázzák az ÚR igéjét, nem lelik kedvüket benne” (10. vers). Nehéz volt az embereket figyelmeztetni, mert már nem hallgattak Istenre. Fülüket becsukták, és nem lelték kedvüket Isten igéjében. Jeremiás ezért kijelenti: „Az ÚR haragja tölt el engem, nem tudom már magamban tartani. Töltsd ki az utcán a gyermekekre meg az ifjak társaságára! Foglyul esik férfi és nő, öreg és aggastyán egyaránt!” (11. vers). Mindannyian elpusztulnak – az aggastyán és a gyermek. „Házaik másoké lesznek, földjükkel és feleségükkel együtt, ha kinyújtom kezemet az ország lakóira! - így szól az ÚR. Hiszen aprajánagyja mind nyereszkedésre adta magát, prófétája, papja mind hamisságot művel” (12-13. vers). Ilyen állapotban volt az ország. Az emberek haszonlesők, a papok és próféták romlottak. „Népem romlását úgy gyógyítják, hogy könnyelműen mondogatják: Békesség, békesség! - de nincs békesség!” (14. vers). A próféták váltig állították, hogy minden rendben lesz, nincs miért aggódni, békesség, békesség! Miközben az ítélet Damoklész kardjaként lebegett fejük felett. „Szégyenkezniük kellene, mert utálatos, amit tettek. De nem akarnak szégyenkezni, és már pirulni sem tudnak. Azért elesnek az összeomlásakor, elbuknak a megtorlás idején - mondta az ÚR. Így szól az ÚR: Álljatok ki az utakra, és nézzetek szét, kérdezősködjetek az ősi ösvények után, melyik a jó út, és azon járjatok, akkor nyugalmat találtok lelketeknek! De ők ezt mondták: Nem megyünk!” (15-16. vers).

Isten arra kéri őket, egy pillanatra maradjanak vesztve, és vizsgálják meg az életüket. Nézzék csak meg, mi történik körülöttük. Gondolják csak át az életüket. És kérdezősködjenek az ősi ösvények után, hogy melyik a jó út, és azon járjanak, az Úrral, és akkor megnyugszik a lelkük. Jézus is így szólt: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek” (Máté 11:28). Ez a megnyugvás minden esetben összekapcsolódik azzal, hogy az Úrra bízunk az életünket. Tudod, amikor átadod az életed Jézus Krisztusnak, az első dolog, aminek tudatára ébredsz, egy valóban mély megnyugvás és békességérzet. Isten megígéri, hogy nála megnyugvást talál a lélek. De az emberek mégse ezt választják, hanem mennek saját testies vágyaik után, hogy minél több dolgot megszerezzenek, miközben fejvesztve rohangálnak ide-oda az életben. Így szól az Úr: „Őröket is állítottam föléjük, hogy figyeljenek a kürt szavára. De ők ezt mondták: Nem figyelünk!” (17. vers). Isten szüntelenül riadót fúj, hogy közeleg az ítélet, de ők rá sem hederítenek. „Ezért halljátok, népek, és tud meg te, gyülekezet, mi vár rájuk!” (18. vers). Mennyire szomorú is ez! Az emberek már oda sem figyelnek Isten szavára, így kénytelen a földhöz kiáltani: „Hall meg, te föld! Íme, veszedelmet hozok erre a népre: saját gondolataik gyümölcsét, mert nem figyeltek beszédemre, és tanításomat megvetették. Minek nekem a

tömjén, mely Sebából érkezik, és a messze földről való jó illatú nád? Égőáldozataitok nem kedvesek, véresáldozataitok nem tetszenek nekem” (19-20. vers). Isten kijelenti, hogy nem fogja elfogadni őket. A Zsoltárok könyvében is azt olvassuk: „Hiszen a véresáldozatot nem kedveled, és ha égőáldozatot adnék is, nem vennéd szívesen. Isten előtt a töredelmes lélek a kedves áldozat. A töredelmes és megtört szívet nem veted meg, Istenem!” (Zsolt. 51:18-19). Túl sokan vannak ma is, akik az Istennel való személyes kapcsolatot igyekeznek a vallással helyettesíteni. Isten azonban egy kapcsolatra vágyik veled, egy élő kapcsolatra. Istent nem érdeklik a vallásos cselekedeteid, ha közben nincs meg a Vele való személyes kapcsolat. A vallásos cselekedetek mit sem érnek, ha csak azért tesszük őket, hogy elmondhassuk, vallásos cselekedeteket hajtottunk végre. Fontos, hogy ezek háttérben egy Istennel való személyes kapcsolat álljon, mert attól nyer értelmet minden. Isten tehát azt mondja nekik, felejtsek el a különféle áldozatokat, mert Isten még csak el sem fogadja őket.

„Ezért így szól az ÚR: Buktatókat állítok e nép elé, és elbuknak bennük apák és fiak egyaránt, elpusztulnak a szomszédok és a barátok. Így szól az ÚR: Íme, egy nép jön észak földjéről, nagy nemzet kel föl a föld széléről. Íjat és kopját ragadnak, kegyetlenek, nem irgalmaznak. Hangjuk zúg, mint a tenger, és lovakon nyargalnak. Mint harcosok sorakoznak ellened, Sion leánya. Hallottuk a hírét: kezünk elernyed, szorongás vett erőt rajtunk, vonaglás, mint a szülő asszonyon. Ne menj ki a mezőre, és ne járj az úton, mert ellenség kardja vár, és iszonyat mindenütt! Népem leánya, öltözz zsákruhába,” – a gyász öltözete volt ez – „fetrengj a hamuban! Gyászolj, mintha egyszülöttedért tennéd, zokogj keservesen! Mert hirtelen eljön a pusztító ellenünk. Népem megvizsgálójává, kutatójává rendelvelek, hogy megismerd és megvizsgáld életét” – ezzel befejeződik az üzenet, és a továbbiakban Isten személyesen Jeremiáshoz szól – „Népem megvizsgálójává, kutatójává rendelvelek, hogy megismerd és megvizsgáld életét. Mindnyájan elvetemült lázadók, rágalmakat terjesztenek; közönséges réz és vas, az is mind hitvány. Zihált a fújtató, de csak ólom került ki a tűzből; hiába a folytonos olvasztás, mert a gonoszok nem tisztíthatók meg. Eldobnivaló ezüstnek hívják őket, mert az ÚR elveti őket” (21-30. vers). Isten tehát elmondja Jeremiásnak, hogy szolgálata nem lesz sikeres, mert az emberek már nem hallgatnak Isten szavára, de mégis, Isten helyezte közéjük Jeremiást.

7. fejezet. Jósiás király, aki Jeremiás szolgálatának elején uralkodott, uralmának 18. évében megparancsolta, hogy javítsák ki a templomot. A templomot addig elhanyagolták, így meglehetősen rossz állapotba került. A külső udvaron ráadásul oltárokat állítottak fel a Baalnak és Moloknak, és már évek óta nem imádták Istent. Jósiás tehát kiadta a parancsot, hogy állítsák helyre a templomot, és egy busás összeget bízott Hilkiájá főpapra, hogy béreljen fel ácsokat és mindenféle mesterembereket a templom helyreállítására. Ahogy Hilkiájáék a templom romjait takarították, megtalálták a törvénykönyvet. Vitték is azonnal Jósiásnak és felolvasták előtte, a király pedig sírva fakadt, mert rádöbben, milyen messzire került

már a nép Istentől. Azt is felismerte, hogy Isten a törvénykönyvben előre megígérte, ítéletet bocsát a népre, ha az elhagyja Urát és rendelkezéseit. Ekkor Jósiás kiáltott az Úrhoz, mert felzaklatták őt az olvasottak és a nép súlyos bűne. Ekkor az Úr igéje szólt egy Hulda nevű próféta nőhöz, aki megvitte a királynak az Úr üzenetét. Isten rajta keresztül üzent meg a királynak, hogy mivel ő megbánást tanúsított és visszafordult az Úrhoz, az ő uralkodása idején nem sújtja még a népet az előre megígért ítélettel. De ahogy uralkodásának vége, eljön az ítélet. Jósiás volt az utolsó jó király Júdában. Halála után, fia uralkodása idején, egyre mélyebb fertőbe süllyedt az ország. Fia mindössze három hónapig uralkodott, majd eltávolították, és az egyiptomi fáraó egy másik királyt helyezett a trónra. A lényeg azonban, hogy Jósiás halála után nagyon gyorsan megindult a lejtőn az ország. Amikor azonban Jósiásnak felolvasták a törvényt, a király rádöbrent: Isten megparancsolta, hogy népe minden évben gyűljön össze és üljön meg a páskaünnepet, mégpedig ott, Jeruzsálemben. Ezért aztán uralkodásának 18. évében el is rendelte a páskaünnepet. Meghívókat küldött ki a törzsekhez – ahogy arról a Királyok második könyvében olvashatunk –, és megszervezte Izráel történetének legnagyobb páskaünnepét, mind a résztvevők, mind pedig a bemutatott áldozatok számát illetően. Hirtelen nagy divattá vált Isten imádni. Ahogy az emberek látták, hogy királyuk minden erejével Jehovát akarta szolgálni, az emberek körében is divatossá vált a templomba járás. Mindig veszélyes, amikor valaki azért tesz valamit, mert éppen az a divat. Más is jár, akkor én is megyek! Ahelyett, hogy szívből járultak volna Isten elé, hogy imádják őt. Az Úr tehát ismét meglátogatta Jeremiást:

„Ezt a parancsot kapta Jeremiás az ÚRtól: Állj az ÚR házának kapujába, és így hirdesd ott az igét: Halljátok az ÚR igéjét, júdaiak mind, akik bementek ezeken a kapukon, hogy leboruljatok az ÚR előtt!” (1-2. vers). Elindult tehát egy óriási mozgalom, az emberek csak úgy özönlenek a templomba, Jeremiás pedig odaáll a kapuba és felkiált: „Halljátok az ÚR igéjét, júdaiak mind, akik bementek ezeken a kapukon, hogy leboruljatok az ÚR előtt!”. *„Így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Jobbítsátok meg útjaitokat és tetteiteket, akkor megengedem, hogy ezen a helyen tartózkodjatok! Ne bízzatok ilyen hazug szavakban: az ÚR temploma, az ÚR temploma, az ÚR temploma van itt!”* (3-4. vers). A próféta tehát megfeddi azokat, akik jöttek a templomba, hogy imádják Istent. Mégpedig azért, mert először is, nem a megfelelő indítatásból jöttek. Valamilyen oknál úgy érezték, hogy mivel helyreállt a templom, most már biztonságban lesznek ellenségeiktől. Az életformájukon azonban nem változtattak. Továbbra is ugyanazokat a gonoszságokat művelték, amit korábban. A Baalnak tömjéneztek, és továbbra is Molok égő karjaiban áldozták fel gyermekeiket. Isten szemében utálatos dolgokat műveltek, de mivel újra állt a templom, abban bíztak, hogy Isten bizonyosan elnézi majd nekik gonoszságukat. Mintha a templomot valamiféle amulettnek tekintették volna, amely megőrzi őket a pusztulástól. A próféta azonban rámutat,

hogyan az emberek hazug szavakban bíztak. Helytelenül hitték, hogy a templom valamiféle varázsszerként megóvják majd őket az eljövendő ítélettől gonosz tetteikért.

Hadd hangsúlyozzam ismét, hogy Isten egy személyes kapcsolatot szeretne veled, amely megváltoztatja az életedet. Ehhez nem elég gyülekezetbe vagy templomba járnod, ha a szívedet nem szántad oda Istennek. Hány ember igyekszik azzal nyugtatni magát, hogy ő mégiscsak jár templomba. Múltbéli vallásos cselekedeteiben és a vallási szertartásokban bízik. Isten azonban ebben az ígérésben kijelenti, hogy aki ezt teszi, egy hazugságban bízik, mert nem ebben van az üdvösségünk. A gyülekezet, a templom, a szertartások nem menthetnek meg téged. Csak egy élő, Jézus Krisztusba vetett hit üdvözíthet, ami megváltoztatja az életedet. Ha pedig a te Jézus Krisztusba vetett hited nem változtatta meg az életedet, meg kell kérdőjelezned, és meg kell vizsgálnod a hitedet. Olyan ez, mintha azt mondanám, figyeljtek, tudom, hogy nagyerejű bomba van elrejtve ebben a gyülekezetben, ami három perc múlva robban. Egészen biztos vagyok benne. De közben nyugodtan beszélnek tovább, mintha mi sem történt volna. Hát nem az történne, hogy nem hinnétek nekem? Hiszen szavaim nem állnának összhangban a cselekedeteimmel. Ha tényleg meggyőződéses lenne, hogy a gyülekezetben egy bomba van elrejtve, sokkal inkább azt mondanám: „Rendben, senki ne essen pánikba, de most szépen mindenki álljon fel, és hagyja el az épületet, amilyen gyorsan csak lehet!”. Ugye ebben az esetben a cselekedeteim összhangban állnának azzal, amit meggyőződéseként hirdetek. Így hát ha te azt állítod, valóban hiszed, hogy Jézus Krisztus Isten fia, illetve hogy meghalt, hogy bűneinkből megmentsen bennünket, a meggyőződésednek összhangban kéne állnia az életeddel, az életformáddal. Helytelen, sőt következetlen lenne arról beszélnem, hogy hiszek Istenben és a Szentlélekben, miközben a test szerint élem az életem. Ebben az esetben is pontosan erről van szó. A szavaikkal önmagukat csapták be az emberek. Hiszen a megfelelő kifejezéseket hajtogatták, de becsapták önmagukat, hiszen egy hazugságban bíztak az élő Istennel való személyes kapcsolat helyett. A próféta tehát figyelmezteti őket, hogy ne higgyenek a hamis szavaknak, és ne Jehova templomban bízzanak, még ha látványa teljességgel lenyűgözi is őket. Nem számít, mit érzel – az számít, amit teszel. Az Úr tehát azt üzeni a népnek, hogy javítsanak utaikon és tetteiken, akkor megengedi majd, hogy ezen a helyen tartózkodjanak. Akkor megóvják és megvédik őket. „Maga a templom azonban ne, fog megmenteni benneteket! Ha szeretnétek, hogy valamit tegyek értetek, változtassatok utaitokon!”.

„Mert csak ha igazán megjobbítjátok útjaitokat és tetteiteket, ha igazságosan ítélték ember és embertársa között, ha a jövevényt, árvát és özvegyet nem nyomjátok el, és ártatlan vért sem ontotok ezen a helyen, nem követtétek más isteneket a magatok romlására: akkor megengedem, hogy ezen a helyen tartózkodjatok, azon a földön, amelyet őseiteknek adtam, öröktől fogva mindörökké” (5-7. vers). Isten tehát azt mondja nekik: „Ha a helyes úton jártak, ha rendelkezéseim szerint éltek, örökre itt élhettek.

Vigyázni fogok rátok, megóvlok és megőrizlek benneteket. De csak azért, mert helyreállítottátok a templomot, csak azért, mert eljártok a templomba imádni engem, nem teszem meg. Szeretném, ha az életetek, az életformátok is arról tanúskodna, hogy a helyes úton jártok. Változtassátok meg utaitokat és cselekedeteiteket! Kezdjétek el a helyes úton járni!”. Isten azt akarja, hogy tisztességesen és igazságosan járjunk el. Isten nem szeretné, ha elnyomnánk a szegényeket és kihasználnánk egy másik ember szorult helyzetét. Isten szeretné, ha úgy szeretnénk egymást is, ahogy önmagunkat szeretjük. Hát van ebben bármi rossz? Hát nem lenne csodálatos egy olyan világban élni, ahol az emberek azt tennék, amire Isten kéri őket? Mennyire dicsőséges is lenne ez a világ, ha mindenki Isten akarata szerint élne! Ha mindannyian valóban szeretnénk egymást, törődnénk egymással, odafigyelnénk egymásra, segítenénk egymást, felemelnénk az elesetteket és erősítenénk a gyengéket. Ezt kéri tőlünk Isten. De az emberek mind a saját fejük után mentek. Mindenkit csak saját önző indíttatása és nyereségvágya vezérelte. Őket ugyan nem érdekelte, kit bántanak meg, vagy hány embert kell érte a sárba tiporniuk. Isten tehát rámutat, hogy az önmagában még nem elég, hogy helyreállították a templomot, és eljárnak oda Istent imádni. Isten ennél többet kér. A gyülekezetbe, templomba járás önmagában még nem segít az emberen. Isten ennél többet akar: azt szeretné, ha odaszánánk neki az életünket. Azt szeretné, ha megváltoztatnánk tetteinket, és elkezdenénk az ő akaratában járni.

A próféta így szól: *„Ti hazug szavakban bíztok, amelyek semmit sem érnek”* (8. vers). A szavak nem menthetnek meg benneteket. A megfelelő kifejezések hajtogatása nem menthet meg benneteket. Az apostoli hitvallás hajtogatása nem menthet meg. A 23. zsoltár, vagy a János 3:16 ismételtetése nem menthet meg. Az üdvösséghez több kell, mint egy szüntelen ismételtetett apostoli hitvallás. Az üdvösséghez arra van szükség, hogy odaszánjam az életemet és a szívemet Jézus Krisztusnak. Az Úr tehát rámutat, mennyire nem álltak összhangban szavaik a tetteikkel: *„Loptok, gyilkoltok, paráználkodtok, hamisan esküsztok, a Baalnak tömjéneztek, és más isteneket követték, akiket nem ismertek. Azután idejöttök, és megálltok előttem ebben a házban, amelyet az én nevemről neveztek el, és ezt mondjátok: Megszabadultunk! De azután ugyanazokat az utálatos dolgokat követitek el”* (9-10. vers). Vajon tényleg képesek erre az emberek? Vajon tényleg lehetséges az, hogy paráználkodnak, házasságtörést követnek el hétközben, majd eljönnek az Úr házába, és azt mondják, de hát beborít bennünket Isten kegyelme, és Krisztusban szabadon megethetünk mindent, amit csak akarunk! A próféta épp ez ellen emeli fel hangját. Már akkortájt is ez történt, és mind a mai így van ez. Akadnak olyanok, akik hétközben a test szerint élnek, tisztességtelenül üzletelnek, hazudnak, lopnak, paráználkodnak, majd van bátorságuk odaállni az Úr házába azt gondolva, hogy pusztán azért, mert eljöttek, minden rendben, minden elfelejtve – elvégre megint egy nagyobb összeget tett be az istentisztelet végén az adománydobozba! Így már biztos minden

rendben – gondolja. Mintha Isten megvásárolható lenne! Isten azt mondja, változtassátok meg tetteiteket, változtassátok meg az életeket, akkor megóvjak benneteket, és biztonságban élhettek ezen a helyen.

„*Vajon rablók barlangjának nézitek ezt a házat, amelyet az én nevemről neveztek el? Majd én is annak nézem! - így szól az ÚR*” (11. vers). Emlékeztek arra, amikor Jézus bement a templomba, és asztalaikat felforgatva ostorral hajtotta ki onnan a pénzváltókat és a galambárosokat? Akkor ezt mondta: „*Meg van írva: az én házamat imádság házának nevezik: ti pedig rablók barlangjává teszitek*” (Máté 21:13). Az Úr azt mondja: „Ez az én házam, amit az én nevemről neveztek el”. Az emberek minduntalan azt mondogatták, ó, Jehova temploma, Jehova temploma! Az Ő nevével neveztek el ugyan, de rablók találkozóhelyévé lett. Rablók barlangjává. Majd így szól az Úr: „*Menjetelek csak el szent helyemre, Silóba, ahol először szereztem lakást nevemnek, és lássátok meg, hogyan bántam vele, népemnek, Izráelnek a gonoszsága miatt!*” (12. vers). Amikor először léptek be a földre, hogy birtokba vegyék azt, a szövetség ládáját legelőször Silóban helyezték el. Ezért mondja Isten, hogy menjenek el Silóba, „és lássátok meg, hogyan bántam vele, népemnek, Izráelnek a gonoszsága miatt!”. Nézzétek csak, milyen sivárrá lett! „*Most pedig, mivel ilyen dolgokat követtetek el - így szól az ÚR -, bár én intettelek benneteket, idejében intettelek, de ti nem hallgattatok rám, szóltam nektek, de nem válaszoltatok, azért úgy bánok ezzel a házzal, amelyet nevemről neveztek el, amelyben bizakodtok,*” – látjátok, ők Isten házában, nem pedig magában Istenben bíztak. Nem Krisztusban és nem egy élő kapcsolatban, hanem egy szertartásban – „és ezzel a szent hellyel, amelyet nektek és őseiteknek adtam, ahogyan Silóval bántam” (13-14. vers). Isten megígéri, hogy ugyanezt teszi majd ezzel a hellyel is, mint Silóval – elpusztítja. „*És elvetlek benneteket szíнем elől, ahogyan elvettem testvéreiteket, Efraimnak minden ivadékát*” (15. vers) – vagy Izráel északi törzseit. Majd Isten így szól Jeremiáshoz: „*Te pedig ne imádkozz ezért a népért, ne mondj értük esdeklő imádságot, ne is kérlelj engem, mert nem hallgatlak meg!*” (16. vers). Húha! Nagyon komoly és kemény szavak ezek. Isten azt mondja Jeremiásnak, ennyi volt. Többé ne imádkozz és ne esedezz értük, mert nem hallgatlak meg. Emlékeztek csak Mózes első könyvében, amikor az ember egyre jobban benépesítette a bolygót, az Úr pedig végigpásztázta az egész földet, de a sok ember közül egyedül Noé bizonyult igaznak. És akkor Isten azt mondta, nem öröklődik Lelke örökké az emberrel. Van ebben egy áldás és egy átok is. Micsoda áldás, hogy Isten Lelke igenis mindannyiunkkal jó értelemben küszködik. Hát nem csodálatos, hogy Isten időt szakít rám! Hát nem csodálatos, hogy Istennek elég fontos vagyok ahhoz, hogy elküldje az ő Szentlelkét, hogy munkálkodjon bennem, hogy a helyes úton járjak, és megkaphassak minden áldást, amit Istent kiönt az ő gyermekeire. Isten azért „küszködik” velem, hogy nekem jó legyen. Ez tehát óriási áldás. Az átok viszont az, hogy Isten Lelke nem küszködik velünk örökké. Ha valaki hátat fordít Istennek, megkeményíti a szívét és eljuthat arra a pontra, hogy Isten Lelke többé nem küszködik vele. Ezért kapja itt Jeremiás is azt az utasítást, hogy többé ne imádkozzon a nép javáért, mert túl messzire

mentek, és ha mégis imádkozik, Isten nem hallgatja meg. Bizony nagyon súlyos a helyzet, amikor maga Isten kijelenti valakiről, hogy ennyi volt, túl messzire ment. Vajon lehetséges ez – kérdezed. Az Írások azt tanítják, hogy lehetséges. Isten így szólt a Hóseás 4:17-ben: *„Bálványokhoz szegődött Efraim: hadd tegye!”*. Ne próbálkozz többé – engedd, hadd tegye. Pál a Római levélben azt írja, ezért feladta Isten. Mennyire szomorú, amikor Isten felad valakit. De tudjátok, Istennek egyáltalán nem kötelessége küszködni velünk. Már az is bámulatos, hogy egyáltalán megteszi – olyan csoda ez, amelyet én sem értek teljesen. Hiszen nem kéne megtennie! Isten nem tartozik nekem semmivel! De mivel szereti az embert, kitart mellette, amíg át nem lépjük azt a bizonyos láthatatlan vonalat, ahonnan már nincs visszaút. A János 12:39-ben azt olvassuk: *„azért nem tudtak hinni”*. Nem azt írja az Ige, hogy nem hittek, hanem hogy nem tudtak hinni. Eljutottak arra a pontra, hogy nem tudtak hinni. Túl messzire mentek. Így hát amikor Isten azt mondja Jeremiásnak, hogy ne imádkozzon többé a népért, mert úgysem hallgatja meg könyörgését, azért teszi, mert a nép túl messzire ment. Átlépték azt a bizonyos képzeletbeli vonalat, ahonnan már nincs visszaút.

„Nem látod, mit csinálnak Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin? A fiak fát szedegetnek, az apák tüzet gyújtanak, az asszonyok pedig tésztát gyúrnak, hogy áldozati süteményeket készítsenek az ég királynőjének,” - Astartét, Semiramist, az ég királynőjét, a termékenység istennőjét imádták – *„és italáldozatot mutassanak be más isteneknek, és ezzel bosszantsanak”* (17-18. vers). Itt van tehát Isten népe – a kisgyermek rózset szedegetnek, az apák tüzet gyújtanak, az édesanyák pedig tésztát gyúrnak, hogy áldozati süteményeket készítsenek az ég királynőjének, Semiramisnak, a termékenység istennőjének. Isten azt mondja, ez már mindennek a teteje, és kéri Jeremiást, hogy többé ne járjon közben a népért. *„Vajon nekem okoznak bosszúságot - így szól az ÚR -, nem saját maguknak? Mert majd szégyen borítja arcukat! Ezért így szól az én Uram, az ÚR: Lángoló haragom kiárad erre a szent helyre, emberre és állatra, a mezők fájára és a föld gyümölcsére. Égni fog, nem alszik ki! Ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Égőáldozataitok rakjátok véresáldozataitok mellé, és egyétek meg a húst! Mert nem az égő- és véresáldozatokról beszéltem őseitekkel, és nem azokról adtam parancsotot nekik, amikor kihoztam őket Egyiptomból, hanem ezt parancsoltam nekik: Hallgassatok az én szavamra,”* – Isten itt rámutat, hogy a különféle áldozatokat csak a törvény után adta, a nép pedig megszegte a parancsokat - *„akkor én Istenetek leszek, ti pedig az én népem lesztek. Mindig azon az úton járjatok, amelyet én mutatok nektek, hogy jó dolgokat legyen!”* (19-23. vers). *„Egyszerűen csak engedelmeskedjete nekem!”* – kéri őket Isten. *„Legyetek összhangban az én akaratommal!”*. *„De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megátalkodott gonosz szívük tanácsát követték, hátukat fordították felém, és nem arcukat. Attól fogva, hogy kijöttek őseitek Egyiptomból, állandóan küldtem hozzátok szolgálóimat, a prófétákat, idejében küldtem”* (24-25. vers). Isten nem hagyta őket magukra. Kezdetől fogva elküldte szolgálóit, követeit, hogy

arra buzdítsák a népet, szánják oda életüket Istennek. *„De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megmakacsolták magukat, és gonoszabbak lettek, mint őseik. Amikor elmondod nekik mindezt, nem fognak hallgatni rád, és bár szólsz nekik, nem fognak válaszolni”* (26-27. vers).

„Jeremiás, te csak mondd el nekik, bár nem hallgatnak rád!” – mondja a prófétának Isten. Ó, mennyire nehéz dolga is volt Jeremiásnak! Egy olyan szolgálatot végez, mely kezdettől fogva kudarcra van ítélve. De egyvalamit ne feledjünk: bár szolgálata kezdettől fogva kudarcra volt ítélve, Isten mégis ezzel a szolgálattal bízta őt meg. Mivel pedig Jeremiás hűséges és engedelmes volt, Isten megáldotta, bár a szolgálata nem mondható sikeresnek. A siker definícióját persze legtöbbször a világból vesszük: például ügynökként csak akkor kapok jutalékot, ha az ügyfél aláírta a megrendelést. Így amikor az aláírás elmarad, elkeseredek és vesztesnek érzem magam. Vagy amikor valakinek bizonyoságot teszek, de ő elutasítja azt. Megint csak vesztesnek érzem magam. Vagy azt gondolom, micsoda időpazarlás! Az egész délutánomat erre az emberre szántam, erre elutasítja az evangéliumot! Micsoda időpocsékolás! Várjunk csak egy percet! Nem igaz! Isten megjutalmaz téged azért, ha bizonyoságot teszel – akár hallgat rád bárki is és megváltozik, akár nem. Tudod, Isten csupán azt kéri tőlem, hogy egyszerűen csak tegyek róla bizonyoságot. Ő is tisztában van azzal, hogy szavaim bizonyos embereknél majd süket fülekre találnak, mégis azt kéri tőlem, hogy tegyek bizonyoságot. „Jeremiás, menj és hirdesd ezt az üzenetet! Bár nem hallgatnak rád, nem baj, akkor is mond el nekik!”. Isten mindenképpen bizonyoságot akar tenni az embereknek, hogy senki ne mentegetőzhessen. Való igaz, hogy szolgálatunk nem mindig ér majd el sikereket, de ez egyáltalán nem számít, amikor majd ott állok Isten előtt. Isten nem az általam megtért emberek száma alapján jutalmaz majd meg engem, hanem egyszerűen azért, hogy bizonyoságot tettem. Isten ugyanúgy megjutalmaz, amikor egy ember sem reagált bizonyoságtételemre, mint amikor tíz is egyszerre. Az emberek reakciója ugyanis már nem az én kezemben van – egyedül Isten tud egy reakciót kiváltani az emberek szívében. Az én feladatomban nem az, hogy rábeszéljek valakit arra, hogy higgyen Jézus Krisztusban – az én részem csak annyi, hogy bizonyoságot tegyek az embereknek Istenről, Isten Igéjéről és az igazságról, a többi már a Szentlélek dolga – ő fogja az én bizonyoságtételemet, és azt teszi vele az emberek szívében, amit jónak lát. Gyakran nem is tudhatjuk, milyen munkát végez a Szentlélek egy ember szívében.

Egyszer este egy részeg ember jelent meg az ajtónk előtt. Zaklatott volt, mert óriási veszekedésbe került a családjával. A család még a rendőrséget is kihívta, mert a férfi erőszakoskodni kezdett - még a telefont is kitépte a falból. A férfi hozzám fordult segítségért. Bekopogott, én pedig megkérdeztem, miben segíthetek. Erre azt válaszolta, szeretné rendezni a kapcsolatát Istenel. Szeretné, ha felhívnám a feleségét, ha megmondanám neki, milyen szörnyen viselkedett a férjével, stb. Majd hozzátette, hogy nincs senki, aki ezt végigimádkozná vele. Nem igazán értettem, mit akart mondani, de arra gondoltam, rendben,

ha imádkozni szeretne, szívesen imádkozom vele. Így hát átsétáltunk a szomszédunkban található gyülekezeti épületbe, és elkezdünk imádkozni. Az első fél órában szüntelenül csak bosszúért és ítéletért imádkozott azok fejére, akik olyan szörnyen bántak vele. Mindeközben én is imádkoztam magamban. Aztán úgy fél óra elteltével megváltozott a férfi imádsága, és így szólt: „Uram, azért én sem viselkedtem túl jól, bevallom. Sőt, meglehetősen szörnyű dolgokat tettem...”. Egy áttörést éreztem ekkor – az egész imádság hangulata megváltozott. Korábban még bosszúért kiáltott és másokkal foglalkozott, majd hirtelen önmagáért kezdett könyörögni, megvallotta bűnét és segítségül hívta Istent. Nagyon jó volt ezt hallani! A következő fél órában teljes szívéből kérte Istent, hogy munkálkodjon az életében. Majd elkezdte dicsérni az Urat – de éreztem, hogy egyre fáradtabb, mert egyre halkabban ismételte, hogy köszönöm Jézus, míg végül egy nagyot sóhajtott és elaludt. Én még egy picit imádkoztam ott mellette, majd betakartam és hazamentem. Megengedtem, hogy ott aludjon, hiszen azt mondta, haza nem mehet, mert a családja kirúgta. Amikor hazaértem, a feleségem azonnal megkérdezte, hogy sikerült az este. „Bevallom, fogalmam sincs” – válaszoltam. Hiszen amikor az embernek egy részeg férfival van dolga, nem igazán tudhatja, mennyi jutott el a szívéig. Másnap reggel átsétáltam a gyülekezetbe: a takarót ott találtam gondosan összehajtva, a férfi pedig már elment, de másnap este fél hétkor újra felbukkant. Öltönyt viselt, nagyszerűen nézett ki, és egyszercsak felkiáltott: „Mikor kezdődik a bibliaóra?”. Abban a pillanatban felismertem, hogy Isten akkor este megérintette a szívét. De a helyszínen nem mindig tudhatjuk. Lehet, hogy Isten munkálkodik egy adott ember életében, miközben mi semmit sem érzékelünk – a bizonyíték, a gyümölcs csak később válik láthatóvá.

Jeremiás szolgálata azonban kudarcra volt ítélve. Nem fognak hallgatni rá. Bár kiáltasz hozzájuk, nem válaszolnak. *„Azért ezt mondd nekik: Ez az a nép, amely nem hallgatott Istenének, az ÚRnak szavára, és nem fogadta el a figyelmeztetést! Odavan az igazság, kiveszett szájukból. Nyírd le hajkoronád, és dobd el, kezdj gyászéneke a hegytetőkön, mert megvetette, eltaszította az ÚR a nemzedéket, amelyre megharagudott! Mert olyat követtek el a júdaiak, amit rossznak látok - így szól az ÚR. Förtelmes bálványait abban a házban állították föl, amelyet nevemről neveztek el, és tisztátalanná tették azt”* (28-30. vers). Isten házában állítottak fel oltárokat a Baalnak. *„Fölépítették a Tófet áldozóhalmait a Ben-Hinnóm völgyében, tűzben égették el fiaikat és leányaikat, pedig ezt nem parancsoltam, sőt eszembe sem jutott”* (31. vers) - Jeruzsálem külterületén Ben-Hinnóm völgyében, amely a Sion hegyének oldalában húzódik. *„Tűzben égették el fiaikat és leányaikat, pedig ezt nem parancsoltam, sőt eszembe sem jutott”* – Isten maga mondta, hogy soha nem követel gyermekáldozatot. *„Azért eljön az az idő - így szól az ÚR -, amikor nem beszélnek többé a Tófetről és Ben-Hinnóm völgyéről, hanem az öldöklés völgyéről, mert a Tófetben fognak temetkezni más hely híján. E nép halottai az ég madarainak és a föld állatainak martalékává lesznek, és senki sem riasztja el őket. Véget vetek Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin a*

hangos, vidám örvendezésnek, a vőlegény és a menyasszony örömének, mert rommá lesz az ország” (32-34. vers). „Menj tehát és figyelmeztess őket, bár nem hallgatnak rád. De én mindezt megcselekszem” – mondja az Úr.

8. fejezet: „Abban az időben - így szól az ÚR - kiszórják majd sírjukból Júda királyainak és vezéreinek csontjait, a papoknak, a prófétáknak és Jeruzsálem lakosainak csontjait. Kiterítik azokat a nap, a hold és az ég egész serege elé, amelyeket szerettek, tiszteltek és követtek, amelyekhez folyamodtak, és amelyek előtt leborultak. Nem szedik össze, nem temetik el, trágyává lesznek a föld színén. Akik pedig megmaradnak ebből a gonosz nemzetségből, az egész maradék, inkább választaná majd a halált, mint az életet bárhol, ahová a megmaradtakat szétszórtam - így szól a Seregek Ura” (1-3. vers). Ebben az ígérésben a nap, a hold és az égitegek imádatáról van szó, a 3. vers azonban különösen érdekes: „Akik pedig megmaradnak ebből a gonosz nemzetségből, az egész maradék, inkább választaná majd a halált, mint az életet bárhol, ahová a megmaradtakat szétszórtam - így szól a Seregek Ura”. Az utolsó zsidók, akik a rómaiaknak még ellenálltak Massadában voltak. Ez tehát egy beteljesült prófécia – mert az élet helyett valóban inkább a halált választották, és Massadában tömegesen ölték meg magukat, nehogy a rómaiak kezére kerüljenek. Ők voltak tehát az utolsó „megmaradtak”, még mielőtt a rómaiak nyomán a zsidóság szétszóródott szerte a világban. A maradék az élet helyett inkább a halált választotta.

„Mondd meg nekik, hogy így szól az ÚR: Ha elesik valaki, nem kel-e föl? Ha helytelen útra tér, nem fordul-e vissza?” (4. vers). Más szóval: bár elpusztulnak, és az utolsó megmaradtak megölik magukat, Isten megígéri, hogy újra munkálkodni fog bennük. Milyen határtalan Isten türelme és kegyelme – bár elbuktak, megígéri, hogy igaz és hűséges marad népéhez, és az utolsó időkben újra összegyűjti őket. „Miért tért tévútra ez a nép, miért tévelyeg állandóan Jeruzsálem? Miért ragaszkodik a családsághoz, és miért nem akar megtérni? Figyeltem, és hallottam, hogy nem őszintén beszélnek. Senki sem bánja gonoszságát, és nem mondja: Mit tettem?! Mindenki összevissza futkos, mint a harcban száguldozó lovak. Még a gólya is, az égen, tudja költözése idejét, a gerlice, a fecske és a daru is vigyáz, mikor kell megjönnie, csak az én népem nem ismeri az ÚR törvényét” (5-7. vers). Még az állatok is ösztönösen tudnak bizonyos dolgokat. Csak Isten népe nem volt hajlandó hallgatni a lelkiismeretére – pedig Isten a szívükbe ültette Igéjét és törvényét. A fecske is minden évben visszatér, figyeli az évszakokat, tudja, mikor kell útnak indulnia, mintha egyfajta beépített navigációs rendszerrel rendelkezne! De itt van az ember. Mennyivel bölcsebb az állatnál, mégsem engedelmeskedik annak a lelkiismeretnek, amit Isten belé ültetett.

„Hogyan mondhatjátok: Bölcsék vagyunk, nálunk van az ÚR tanítása! Hiszen hazugsággá tette ezt az írástudók hazug tolla! Szégyent vallottak a bölcsék, megijedtek, zavarba jöttek. Mit is ér a bölcsességük, ha megvetették az ÚR igéjét?!” (8-9. vers). Hogyan mondhatjátok, hogy bölcsék vagytok?

Csak azért, mert nektek adatott Isten törvénye? Az Úr rámutat, hogy hiába adta a törvényt. Sok ember esetében Isten a fiát is hiába küldte el. Ha elutasítottad Jézus Krisztust mint megváltódat, akkor Isten hiába küldte el fiát, hogy meghaljon érted. Akkor a te esetedben Jézus Krisztus halála hiábavaló volt. Csak akkor nyer ugyanis értelmet, amikor befogadod Jézus Krisztust. *„Azért asszonyaikat másoknak adom, mezőiket a hóditóknak, mert apraja-nagyja mind nyereszkedésre adta magát, prófétája és papja mind hamisságot művel. Népem baját úgy gyógyítják, hogy könnyelműen mondogatják: Békesség, békesség! - de nincs békesség! Szégyenkezniük kellene, mert utálatos, amit tettek. De nem akarnak szégyenkezni, és már pirulni sem tudnak. Azért elesnek az összeomláskor, elbuknak a megtorlás idején! - mondta az ÚR. Szüretelni akartam náluk - így szól az ÚR -, de nincs szőlő a tőkén, nincs füge a fán, levele is elhervadt. Ezért sorsukra hagyom őket. Miért maradunk vesztég? Gyűljetek össze, menjünk az erő városokba, hogy ott nyugton legyünk! De Istenünk, az ÚR úgy ad nyugtot, hogy mérget ad innunk, hiszen vétkeztünk az ÚR ellen. Békességre várunk, de nem lesz semmi jó; a gyógyulás idejére, de jön a rettegés. Dán felől hallatszik lovainak prűszkölése,”* – a babilóniai hadsereg, ahogy dán felől délre vonul – *„méneinek nyerítésétől reng az egész föld. Megérkezve megemésztik az egész országot: a várost és lakóit. Bizony, mérges kígyókat küldök rátok, amelyeken nem fog a varázslás, és megmarnak benneteket! - így szól az ÚR. Gyógyíthatatlan vagyok, gond terhel, beteg a szívem. Népem kiáltása hangzik messze földről: Hát nincs az ÚR a Sionon? Nincs már ott Királya? Miért bosszantottak engem bálványokkal, idegen hiábavalóságokkal? Elmúlt az aratás, véget ért a nyár, és mi nem szabadultunk meg! Népem összetörése engem is összetört; gyászolok, rémület fogott el. Nincs balzsamolaj Gileádban, nincs ott orvos? Miért nem tud begyógyulni népemnek a sebe? Bárcsak a fejem víznek, és a szemem könnynek forrásává válnék! Éjjel-nappal siratnám népem megöltjeit”* (10-23. vers).

Isten tehát siratja az előállt helyzetet. Azt hiszem, az egész Biblia legsomorúbb siratóéneke a 20. vers, melyben Isten kijelenti, hogy elmúlt az aratás, véget ért a nyár, és nem szabadultak meg. Elvesztek, örökre elvesztek. Elmúlt az aratás. Hadd figyelmeztesselek benneteket Isten szolgájaként, hogy az aratásnak majdnem vége. Csaknem elmúlt a nyár. Isten hamarosan véget vet mindennek itt a földön. Az üdvösség napja hamarosan véget ér. Pál is azt írja: *„Az éjszaka múlik, a nappal pedig már közel van”* (Róma 13:12). Közeleg már Isten országának új napja. Ha még nem üdvözülték, már nincs sok idő dönteni. Az aratásnak majdnem vége. Hamarosan vége szakad a földi életnek. Mennyire csodálatos, ahogy Isten azonosul az ő népével: *„Népem összetörése engem is összetört”*. Istennek fáj látni, ahogy népe lemarad arról, amit Isten számukra elkészített. Istennek fáj, amikor nem vagyok vele közösségben, és kimaradok mindabból, amit számomra tartogat. Istennek fáj, amikor azt látja, hogy önhibámból szenvedek. Majd Jeremiás kijelenti: *„Bárcsak a fejem víznek, és a szemem könnynek forrásává válnék! Éjjel-nappal siratnám népem megöltjeit”* (23. vers).

9. fejezet: „Bárcsak lenne a pusztában egy kunyhóm az út mentén!” – most már biztosan értitek, miért nevezték őt a könnyek prófétájának. „Bárcsak a fejem víznek, és a szemem könnynek forrásává válnék! Éjjel-nappal siratnám népem megöltjei” – mondja Jeremiás. „Elhagynám népemet, elmennék tőle, mert mindenki házasságtörő, hűtlen társaság! Nyelvük olyan, mint a kifeszített íj, hazugsággal és nem igazsággal hatalmaskodnak az országban!” – milyen érzékletesen fogalmaz itt Jeremiás – „Egyik gonoszságot a másik után követik el, de engem nem ismernek - így szól az ÚR. Mindenki őrizkedjék felebarátjától, ne bízzatok a testvérben sem! Hiszen még a testvér is mind meg akar csalni, rágalmakat terjeszt még a felebarát is. Becsapják egymást az emberek, nem mondanak igazat. Hazug beszéddel koptatják nyelvüket, belefáradnak a romlottságba. Lakóhelyed álnokság tanyája; az álnokság miatt tudni sem akarnak rólam - így szól az ÚR. Ezért így szól a Seregek URa: Megolvasztom, megvizsgálom őket, mi mást tehetnék népemmel? Gyilkos nyíl a nyelvük, szájuk álnok módon beszél, békésen beszélnek egymással, de magukban cselet szönek. Ne toroljam meg ezeket - így szól az ÚR - és ne álljak bosszút az ilyen népen? Zokogva siratom a hegyeket, gyászolom a puszta legelőit, mert kiégtek, ember sem jár arra, és nem hallik a nyájak bégetése. Az ég madarai és az állatok is elbujdostak, elköltöztek. Jeruzsálemet kőhalommá teszem, sakálok tanyájává, Júda városait pedig lakatlan pusztává teszem. Ki az a bölcs ember, aki ezt megérti, és hirdetni tudja, amit az ÚR szája kijelentett neki: Miért vész el az ország? Miért ég ki, mint a puszta, ahol senki sem jár? Megmondta az ÚR: Mivel elhagyták tanításomat, amelyet én adtam nekik, nem hallgattak szavamra, és nem aszerint éltek, hanem megátalkodott szívvel követték a Baalokat, amire elődeik tanították őket, azért így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Örömmel etetem meg ezt a népet, és méreggel itatom meg. Szétszórom őket olyan népek közé, amelyeket nem ismertek sem ők, sem elődeik, és fegyvert küldök a nyomukba, amíg csak meg nem semmisítem őket!” (1-15. vers). Isten tehát ítéletet hirdet. És mi az ítélet oka: elhagyták a törvényt, amit Istentől kaptak. Nem hallgattak Isten szavára, nem jártak rendelkezései szerint, hanem mindenki saját megátalkodott szívének kívánságát követte. „Ezt mondja a Seregek URa: Gondoskodjatok siratóasszonyokról, hívjátok őket, hogy jöjjenek! Üzenjete a siratáshoz értőknek, jöjjenek ide! Sietve kezdjenek siratni minket; a mi szemünk is lábadjon könnybe, a mi szemünkből is omoljanak a könnyek! Mert siratóének hangzik a Sionról: Jaj, hogy elpusztultunk, de nagy szégyen ért bennünket! El kellett hagynunk ezt a földet, feldúlták lakóhelyünket! Hallgassatok, asszonyok, az ÚR szavára, hogy felfogja fületek, amit ő mond! Tanítsátok lányaitokat siratóénekekre, egyik asszony a másikat e gyászénekekre: Belépett ablakainkon a halál, bejött palotáinkba, kiirtotta a gyermekeket az utcáról, az ifjakat a terekről! Beszélj! - így szól az ÚR: Úgy hever ott az emberek hullája, mint a trágya a mezőn és mint kéve az arató mögött, de nem hordja össze senki. Ezt mondja az ÚR: Ne dicsekedjék bölcsességével a bölcs, ne dicsekedjék erejével az erős, ne dicsekedjék gazdagságával a gazdag!” (16-22. vers). Érdekes, hogy az emberek általában e három dologgal

dicsekszenek: a bölcsök bölcsességükkel, az erősek erejükkel, a gazdagok pedig gazdagságukkal. Isten azonban azt mondja, ha valaki dicsekszik, hát azzal dicsekedjen, hogy ismeri és érti Istent. Ezzel már érdemes dicsekedni! Salamon is arról ír, hogy ugyanúgy meghal a bölcs is, mint az ostoba, sőt a gazdag is, mint a szegény, az erős pedig idővel elveszíti erejét. Így működik a szervezetünk. Ezek a dolgok tehát, amelyekkel az emberek nagy előszeretettel dicsekednek, mind-mind mulandók. Az én erőm is mulandó. Bölcsességemet idővel kikezdi a feledékenység. Gazdagságom pedig másokra marad. Ha már dicsekedni akarok, azzal kell dicsekednem, hogy ismerem Istent. Mert ez örökkévaló. Ez örökkévaló értékkel bír. A többi dolog ugyan egy időre a hasznomra lehet – a bölcsesség, az erő, a gazdagság egy időre a javamat szolgálhatja, de Isten ismerete az örökkévaló érték! Ezzel érdemes igazán dicsekedni!

„Aki dicsekedni akar, azzal dicsekedjék, hogy érti és tudja rólam, hogy én vagyok az ÚR, aki szeretetet, jogot és igazságot teremtek a földön, mert ezekben telik kedvem - így szól az ÚR!” (23-24. vers). Miben is telik kedve Istennek? Olvassuk csak el még egyszer! A szeretetben, a jogban és az igazságban – Isten azt szeretné, ha ti is így élnétek. Szeressétek egymást. Legyetek kedvesek egymással és bocsássatok meg egymásnak, ahogy Krisztus is megbocsátott nekünk. Isten azt szeretné, ha tisztességesen járnátok el és igazságosan. Isten azt szeretné, ha a helyes dolgot cselekednétek. Ebben leli örömét. *„Eljön az idő - így szól az ÚR -, amikor megbüntetek minden körülmetéltet és körülmetéletlent:”* – más szóval a körülmetélkedés hagyománya semmit sem tehet majd az érdekükben, mert Isten őket is ugyanúgy megbünteti, mint a körülmetéletleneket. A rituálé mit sem ér, ha az ember szívében közben nincs semmi. A bemerítkezés mit sem ér, ha közben nem valósult meg a Szentlélek munkája a szívedben. Szinte megfulladásig tarthatnak a víz alatt, akkor sem maga a rituálé fog üdvözíteni téged! Bemeríthetnek előlről, hátulról, vagy bármilyen más pózban, ez nem ment meg téged, ha közben a szívedben nem valósul meg a Szentlélek munkája. Az óember halott, régi természetünk halott, új életünk van Krisztusban, ahogy lélekbe járunk – ez az, ami számít, nem pedig a szertartások. Ezek az emberek azonban a körülmetélkedés rítusában bíztak, mert ez Isten különleges népeként jelölte meg őket. A körülmetélkedés háttérben azonban az az elképzelés állt, hogy a testies természetet jelképező előbőrt levágva az emberek többé nem a test szerint kívántak élni, hanem a lélek szerint. Ez esetben viszont az történt, hogy bár körülmetélkedtek, vagyis magát a rituálét elvégezték, továbbra is a test szerint éltek. Pedig a körülmetélkedésnek csak akkor van értelme, ha az ember a lélek szerint él. Pál is úgy érvel, hogy ha a test szerinti élet érvényteleníti a körülmetélkedést, a lélek szerinti élet lényegében szükségtelenné teszi a körülmetélkedést, hiszen Isten az ember szívét vizsgálja. Az életstílusod is érvénytelenítheti a bemerítkezéset. A bemerítkezés nem üdvözíthet téged. Az életstílusod pedig teljességgel érvénytelenítheti a bemerítkezési élményedet. Hiszen a bemerítkezés háttérben az az elképzelés áll, hogy meghalunk önmagunknak, és a lélek szerint élünk, új emberként Krisztusban. Olyan a bemerítkezés az egyháznak, mint a körülmetélkedés a zsidóknak. Azt

jelképezi, hogy többé nem test szerint élünk, hanem a lélek szerint. Ha azonban te még mindig a test szerint éled az életed, érvénytelenítheted bemerítkezésed jelentését. Ugyanígy ha lélekben jársz és a lélek szerint élsz, olyan ez, mintha bemerítkeztél volna. Én hiszem, hogy be kell merítkeznünk, azt viszont nem hiszem, hogy addig nem üdvözülhet valaki, amíg be nem merítkezett. Abban nem hiszek, hogy elveszett az az ember, aki a lélek szerint él, de nem volt lehetősége a bemerítkezésre. „*Eljön az idő - így szól az ÚR -, amikor megbüntetek minden körülméltet és körülméletlent: Egyiptomot és Júdát, Edómot és az ammóniakat, Móábot és mindazokat, akik körülnyírt hajúak és a pusztában laknak. Mert mindezek a népek körülméletlenek, Izráel egész háza azonban körülméletlen szívű*” (25. vers). Mindez csak egy üres szertartás volt a számukra, pedig Istennek a szív számít igazán.

10. fejezet: „*Halljátok meg az igét, amelyet az ÚR mond nektek, Izráel háza! Így szól az ÚR: A pogányok szokását ne tanuljátok el, és az égi jelektől ne rettegjétek,*” – vagy a csillagképektől – „*mert csak a pogányok rettegnek azoktól! Bizony, a népek bálványai hiábavalók. Hiszen egy fát vágnak ki az erdőben, a mesterember keze készíti el baltával. Ezüsttel és arannyal díszítik, szögekkel és kalapáccsal rögzítik, hogy ne inogjon*” (1-4. vers). Egyesek szerint ez arra az ősi szokásra utal, melynek értelmében kivágtak egy fenyőfát, és arannyal meg ezüsttel díszítették decemberben. Így imádták Tamúzt, a babiloni istenséget, akinek születésnapját december 25-én ünnepelték, a téli napforduló idején. Egyesek szerint ez tehát utalás egy ősi szokásra, amely párezer évvel Krisztus előtt már létezett. Mások szerint ez egyszerűen csak egy bálványra utal: fogtak egy fát, kivágták az erdőben, kifaragtak belőle egy bálványt, majd a bálványt díszítették arannyal és ezüsttel. Szeretném kihangsúlyozni, hogy mindez emberi spekuláció, és egyik álláspont sem bizonyítható. Igaz, hogy a fenyőfadíszítés szokása már Krisztus előtt több ezer évvel létezett, illetve hogy a téli napforduló idején, december 25-én díszítették – így imádták Tamúzt, Semiramis, az ég királynőjének fiát. Ha részletesebben is szeretnétek ezzel a kérdéskörrel foglalkozni, hadd ajánljam figyelmetekbe Hislop könyvét *The Two Babylons* címmel, melyben részletes leírást találtak a karácsonyfa eredetéről. Bizony, elgondolkodtató!

„*Olyanok, mint madárijesztő az uborkaföldön: nem beszélnek, hordozni kell őket, mert menni sem tudnak. Ne féljétek tőlük, mert nem tudnak sem rosszat, sem jót tenni! Nincs hozzád hasonló, URam! Nagy vagy te, s hatalmad által nagy a te neved. Ki ne félne téged, népek Királya? Bizony, megillet ez téged! Mert nincs hozzád hasonló a népek bölcsei között egyetlen országban sem. Egyaránt ostobák és bolondok, hiábavaló a bálványok útmutatása: fából vannak! Tarsísból hozott ezüsttel és úfázi arannyal vonják be; mesterember csinálománya, ötvös keze munkája, öltözetük kék és piros bíbor, ügyes mesterek munkája valamennyi. De az ÚR az igaz Isten, élő Isten, örökkévaló Király! Háborgásától megrendül a föld, nem bírják el bosszús haragját a népek. Mondjátok meg nekik, hogy az istenek kivesznek a földről és az ég alól. Nem ők alkották az eget és a földet. Az ÚR ereje alkotta a földet, az ő bölcsessége szilárdította meg a*

világot, az ő értelme feszítette ki az eget” (5-12. vers). Azokról az istenekről beszél a népnek, amelyeket ők maguk készítettek. Micsoda különbség van köztük és az élő Isten között! Létezik egy Isten, aki megteremtette az embert, és léteznek emberek, akik megteremtették saját isteneiket. Ember teremtett istent. Egy olyan istent, akit neki kell cipelnie. A próféta ezt bizony nevetségesnek tartja – az emberalkotta isteneke úgy kell elcipelni egyik helyről a másikra, mert nem képesek arra, hogy bármit is önerőből megtegyenek.

„Mennydörgő szavára víztömeg támad az égen, felhőt hoz fel a föld széléről; villámokat alkot az esőhöz, és szelet bocsát ki kamráiból. Megáll a tudománya minden embernek, szégyent vall bálványával minden ötvös, mert csalódik öntvényében: nincsen abban lélek! Hitvány és nevetséges dolgok azok, semmivé lesznek a megtorlás idején. De nem ilyen Jákób osztályrésze, mert Ő a mindenség formálója, Izráel törzse pedig az ő tulajdona: Seregek URa a neve” (13-16. vers). Istent nem teremtették – ő minden teremtője és formálója. *„Szedd föl a földről batyudat, ostromolt város lakosa! Mert ezt mondja az ÚR: Én most kiröpítem parittyámból az ország lakosait. Sarokba szorítom őket, rájuk fognak találni. Jaj nekem, összetörtem, gyógyíthatatlan a sebem! Azt gondoltam, hogy majd csak kibírom ezt a bajomat. De ledöntötték sátram, eltépték a sátorköteleket. Fiaim elhagytak, nincsenek. Nem feszíti ki senki a sátram, nem vonja föl senki a sátorlapokat. Bizony, ostobák voltak a pásztorok, nem keresték az URat. Ezért nem boldogultak, egész nyájuk szétszóródott. Már a hír is megérkezett, nagy zúgás hangzik észak földje felől: Júda városai sivár pusztává válnak, sakálok tanyájává. Tudom, URam, hogy az ember nem ura élete útjának, és a rajta járó nem maga irányítja lépteit! Fenyíts minket,”* – érdekes imádsága ez a prófétának: *„Uram, én nem vagyok elég bölcs ahhoz, hogy tudjam, melyik a helyes út, ezért kérlek, te irányíts! Tudom, hogy az ember útjai nem az ember kezében vannak!”. Az az ember, aki felismeri határait, bizony ő lesz az, aki Istennek szánja az életét, és azt mondja, Istenem, kérlek te irányítsd a lépteimet! - „URam, de mértékkel, ne haragodban, hogy semmivé ne tégy! Töltsd ki lángoló haragodat a pogányokra, akik nem tudnak rólad, és a népekre, amelyek nem hívják segítségül nevedet! Mert megemésztették Jákóbot, végleg megsemmisítették és elpusztították lakóhelyét!”* (17-25. vers).

Isten rendkívül súlyos kijelentéseket tesz népének. A legsúlyosabb talán épp az, hogy Elmúlt az aratás, véget ért a nyár, és mi nem szabadultunk meg! Remélem, közületek soha senkinek nem kell majd így kiáltania. A Biblia azt mondja, ma van az üdvösség napja. Hívd segítségül az Urat, amíg még megtalálható, mert Isten Lelke nem tusakodik velünk örökké. Ha folyamatosan elutasítod Isten kegyelmét és szeretetét, amelyet Jézus Krisztuson keresztül felkínál neked, egy napon Isten azt mondja majd: *„Hagyd őket, ne imádkozz többé értük és ne járj közben, mert ha meg is teszed, nem hallgatlak meg!”*. Ekkor befejeződik az aratás, vége szakad a nyárnak. Te pedig örökre elvesztél. Bárcsak sosem történe meg ez! Ne csapd be önmagad azt gondolva, hogy nyugodtan élhetsz a test szerint, hiszen Isten kegyelme

valahogy úgyis elfedezi majd bűnödöt. Pedig Isten azt mondja, a szívünket szaggassuk meg, ne a ruhánkat. Nem egy színjátékot kíván, hanem a szívünket és az életünket vizsgálja, és azt, vajon odaszántuk-e azt neki. Ha úgy érzed, ma rendeznek kell az Istennel való kapcsolatodat, arra bátorítalak, tedd is meg. Lelkipásztoraink szívesen imádkoznak veled a hátsó imaszobában az istentisztelet után. Rendezd a kapcsolatod Istennel, hiszen Isten azt szeretné, ha megtapasztalnád azt a megnyugvást, amit ő megígért neked. Csak úgy tapasztalhatod ezt meg, hogy átadod neki az életed!

Az Úr legyen veletek, őrizzen meg szeretetében, erősítsen Szentlelke által, és vezessen az igaz úton! Jézus nevében, ámen.